

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van over land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt worden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

413. Een Huichelaar. — 414. De erkentelijke Indianenhoofdman. — 415. Onvergetelijke Avonturen. — 416. Een vreemde Nacht. — 417. De hoeve bij de Duinen. — 418. Leo op de Kostschool. — 419. De moedige Padvinder. — 420. De Dragonder van het Uilenhof. — 421. De strijd tegen de Slavernij. — 422. De jonge Alpengids. — 423. Het onverwachte Erfdeel. — 424. De verijdelde Diefstal. — 425. Op het eenzame Eiland. — 426. In den Sneeuwstorm. — 427. Sinterklaas in den Woonwagen. — 428. Het vuur in den Nacht. Een moedige Knaap. — 429. Het Kerstfeest der Schipbreukelingen. — 430. Voor het Recht. — 431. Het Spook van Sylt. — 432. De dappere Kasteelknaap. — 433. In Duizend Vreezen. — 434. De Toovenares van Diksmuide. — 435. Acht maanden op een onbewoond Eiland. — 436. Ontmaskerd. — 437. Een gestoorde Nacht. — 438. De stem aan de Deur. — 439. Het geheimzinnig bedrijf. — 440. De smokkelaars van Blankenberge. — 441. Een drama aan de grens. — 442. Een Godsoordeel. — 443. De verrader. — 444. Zigeuners op 't Dorp. — 445. Een Rakker. — 446. De dochter van den Indianenhoofdman. — 447. De Smokkelbende. — 448. Het verlaten Schip. — 449. De Werklooze. — 450. De avonturen in de Hooglanden. — 451. De gestoorde Zesdagenkoers. — 452. Uit een Gezin. — 453. Een Smokkelavontuur. — 454. De Weezen van de Beukenharst. — 456. Kars, de Herdershond. — 457. Een angstige Tocht. — 458. De verkleede Krijgsman. — 459. De Heldin van Maastricht. — 460. Een spion verrast. — 461. De Wraak van den Eskimo. — 462. De Schoolmeester van Sylt. — 463. Gevangen in het Ijs. — 464. Het Spook van de Steengroeve. — 465. De Grootte Ronde. — 466. Erik, de Cow-Boy. — 467. De Roover uit Eikenloo. — 468. Het Geheim van den Torenkelder. — 469. Lina, de Smokkelaarster. — 470. Tweemaal gered. — 471. De zoon van Keizer Karel. — 472. De Zwarte Vrouw uit den Polder. — 473. Djees, de Schooler. — 474. De Cow-Boy en zijn Zuster. — 475. De Wilde Ridder en het Kind. — 476. Avonturen in de Grot. — 477. De Luchtreiziger. — 478. De Kinderen van den Visscher. — 479. Een vlucht in Rusland. — 480. Het Turfschip van Breda. — 481. Kerstmis in Sneeuw en Ijs. — 482. Een vreemde Oudejaarsavond. — 483. De Tooveres van het Ijs. — 484. Een Cow-Boy in de Gevangenis. — 485. De Jonge Strandlooper. — 486. Een Wonderbare Terugkeer. — 487. Het gestoorde Kamp. — 488. Een blijde Wederkomst. — 489. Het geheim van het Kraaienhof. — 490. De Ridder met het Zilveren Kruis. — 491. De Heldin van den Vuurtoren. — 492. Koning Albert I. — 493. Koning Leopold III. — 494. Het Licht in de Duinen. — 495. Voetballers in Amerika. — 495bis Koning Albert aan den IJzer. — 496. Vaders Vlucht. — 497. Een Martelares. — 497bis Te Marche-les-Dames. — 498. De Jonge Verstekeling. — 499. Ada's Avontuur. — 500. Uit het Leven van A. Hans.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

PRIJS: 60 CENTIEMEN.

Zijn Eer hersteld

ZIJN EER HERSTELD

I.

In de herberg « De Kroon », de grootste van het dorp Lover, zaten de gewone klanten aan de ronde tafel. De kachel ronkte, want het was een koude Novemberavond. Eenige renteniers, en handelaars, bespraken er de gewone dorpsnieuw-tjes. De gemeentesecretaris trad binnen.

— Goeden avond, mijnheer Florimond! riep men hem toe.

Ieder had den ambtenaar al eens noodig en hij wist ook altijd het meest te vertellen.

— Goeden avond, heeren allemaal, groette de secretaris terug. Koud, he? vervolgde hij. Maar hier is het goed.

Frans, de waard, schoof een stoel nader.

— Mijnheer Florimond, ge hebt bijzonder

nieuws, zei Vervake, een rentenier. Ik zie het aan uw gezicht.

— Ja!

Allen keken den secretaris aandachtig aan.

— Het Lindenhuis is verhuurd, hernam deze.

Dat was een groote woning, die al den heelen Zomer ledig had gestaan, aan het eind van het dorp.

— Ja, eindelijk is het Lindenhuis verpacht, hernam de secretaris.

— Aan wien? klonk het van alle kanten.

— De huurder is zoo juist bij me geweest. Ge zoudt nooit raden, welk beroep hij uitoefent. Daarom zal ik het u maar zeggen. Hij is dokter!

— Dokter! herhaalden allen.

— En wil hij op Lover wonen? vroeg Vervake, de rentenier.

— Ha, van eigen! Hij heeft het Lindenhuis niet gehuurd, om er een kiekenkot van te maken. De naaste week komt hij al met zijn vrouw. Het is een jong paar.

— Van waar? vroeg een ander.

— Van Gent. Het zal hier zijn eerste plaats zijn.

— Bij mij moet hij nooit komen, als ik ziek ben! beweerde Vervake. Onze oude dokter drinkt wel te veel, maar hij is zeer bekwaam en kent alle families hier van groot tot klein.

— De nieuwe dokter — Verloo, heet hij — zal bij ons geen fortuin winnen, sprak de secretaris. We kunnen op de gemeente met den wijden omtrek wel twee geneesheeren gebruiken, te meer daar dokter Villers dikwijls dronken in zijn bed ligt en er dan niet wil uit komen. Veel menschen loopen al om geneeskundige hulp naar andere dorpen. Maar die Verloo vestigt zich hier zonder mijnheer den baron en het gemeentebestuur te kennen en dat is een kwade zaak. Ik zei hem, dat hij eerst aan den baron diens goedkeuring had moeten vragen, maar hij vond dat niet noodig voor een vrij mensch...

— Een ventje met stadsmanieren? spotte Vervake.

— Hij heeft gelijk, beweerde Loonens, een koopman, die veel reisde. De baron is wel burgemeester en zeer machtig, maar hij kan toch geen baas spelen over iedereen. Die nieuwe dokter vestigt zich waar hij wil.

— Hij zei, dat hij de volgende week den baron en andere families een bezoek zal brengen, om kennis te maken, maar op het kasteel zal hij niet wel gekomen zijn, hernam de secretaris. Hij had aan den baron moeten vragen of hij op Lover mag wonen.

— Hij heeft duizend keer gelijk, dat hij het niet gedaan heeft, wedervoer Loonens. Leve de vrijheid! Wel, secretaris, dat is goed nieuws!

— Vindt ge?

— Natuurlijk, hernam Loonens. Het wordt hoog tijd, dat we een anderen dokter krijgen. En de baron zou den nieuwen moeten aanmoedigen, want hij weet zoo goed als wij, dat we nu een geneesheer hebben, die een onverbetterlijke dronkaard is.

— Villers is een bekwaam man! beweerde Vervake, de rentenier.

— Dat betwist ik niet, maar ik noem het een schande, dat hij dikwijls zat bij de zieken komt. Laatst zat hij naast den mulder en voelde zijn pols. Het bleef maar duren. Geen wonder, Villers was in slaap gevallen. Hij had veel gedronken. Er overkomen hem nog wel erger dingen. Zooals de secretaris zegt, weigert hij soms 's avonds naar zieken te gaan. Hij is er dan ook niet in staat toe. Bij de arme menschen is hij ruw en onbeschoft. Dikwijls scheldt en raast hij er in zijn dronkenmansmanieren. Ik zeg nog eens, dat we dringend een nieuwen dokter noodig hebben.

— Een van zijn eerste broekje! spotte Vervake.

— Ieder begint jong met zijn werk, hernam Loonens.

— De baron zal toch kwaad zijn, omdat die mijnheer Verloo zijn gezag niet erkend heeft, zei de secretaris.

— De nieuwe dokter zou al seffens zeer kruiperig voor het kasteel moeten zijn, als ware hij een knecht. Maar ieder heeft daar geen zin in. Een dokter moet de vriend worden van arm en rijk, en niet de onderdanige dienaar van het kasteel. De baron zou den nieuwen dokter al gauw gebruiken voor allerlei andere zaken, voor zijn ruzie met sommige heeren en landbouwers.

— Die Verloo houdt het hier geen zes maanden uit, voorspelde de secretaris. Hij krijgt bijna niets te doen.

Ook anderen schudden bedenkelijk het hoofd. De baron was immers de groote meester van het dorp, waar hij veel hoeven en huizen bezat en werk gaf aan ambachtslieden.

Men sprak hier nog over, toen een oude man met een grijzen baard binnen trad. Hij had een lang, scherp gezicht, dat er vervallen uitzag. De oogen lagen diep.

— Goeden avond, dokter Villers! klonk het.

De binnentredende wierp zijn jas uit, en zonk op een stoel bij de kachel neer.

— Baas, een glas warme wijn... of maak maar een heele flesch gereed... en geen bucht, hoor! zei hij norsch. Wat een ellendig weer! Elken dag die koude wind en de menschen roepen me voor stommiteiten, tot de verste hoeken van de gemeente, voor wat zeer in hun keel of steken in

de zijde. Ze peinzen zeker, dat een dokter nooit moe wordt. Ik ben om vijf uur naar den Molhoek geweest. Raas trok mijn bel haast af; het was of zijn kind op sterven lag. Ik had naar ginder moeten vliegen. En toen ik er kwam, zat de kleine in zijn bed te spelen. De vrouw be-
weerde, dat de koorts al met eens gezakt was. Ik heb Raas eens ferm uitgescholden.

De aanwezigen merkten dadelijk, dat de oude geneesheer gedurende den middag weer gedronken had.

— Wel, dokter, ge zult binnen kort veel van uw werk kunnen overlaten aan een ander, zei de rentenier Vervake, terwijl hij eens naar den secretaris knipoogde.

— Ik mijn werk overlaten? Zijn er misschien weer van die ezels in de gemeente, die een dokter van elders laten komen?

— Een jonge dokter uit Gent heeft het Lindenhuis gehuurd en komt er de volgende week al wonen, vertelde de rentenier.

De oude geneesheer sprong recht.

— Ge liegt! riep hij uit.

— Vraag het maar aan den secretaris; hij heeft met den nieuwen dokter gesproken, hernam Vervake.

— 't Is inderdaad de zuivere waarheid, vriend Villers, bevestigde de secretaris. Dokter Verloo uit Gent heeft me gezegd, dat hij zich hier als

geneesheer zal vestigen. De volgende week komt hij het Lindenhuis bewonen.

— Verloo, Verloo! herhaalde Villers. Zou dat een zoon zijn van Felix Verloo, die dokter was aan de hospitalen? Ik heb hem goed gekend.

— Ja, dat vertelde hij me, maar zijn vader is een paar jaar geleden gestorven.

Villers dronk zijn glas leeg en schonk het weer vol uit de kan met warmen wijn, die den waard naast hem op een tafeltje gezet had.

— Een nieuwe dokter... een jonge aap... we zullen hem van de gemeente jagen! schreeuwde de oude, bedronken man opgewonden. Zoo lang ik leef, is er hier niemand anders noodig! Vijanden van mij hebben zeker bij dien Gentenaar kwaad verteld van mij, omdat ik gaarne een pint, een druppel en een glas wijn drink! Een jonge dokter, een van de wijsneuzen, die ons ouderwetsche pruiken noemen! Hij zal redevoeringen houden over de gezondheid. En wat zegt de baron er van? vroeg Villers aan den secretaris.

— Hij weet er nog niets van. Die mijnheer Verloo is niet op het kasteel geweest.

— Ha, de sukkelaar handelt op eigen houtje!

— Hij kwam bij mij om kennis te geven van zijn vestiging aan het gemeentebestuur.

— We zullen hem weg jagen! herhaalde Vil-

lers. En ge moet me allemaal helpen! We zijn vrienden.

— Maar mijnheer Verloo is toch vrij te wonen waar hij wil, merkte de koopman Loonens op.

— O, speelt ge al met hem mee?

— Ik ken den man nog niet.

— Deug ik niet meer misschien?

— Mijnheer Villers, ik heb geen goesting om hier ruzie te maken. Maar ik ben voor de vrijheid van de menschen. 't Is belachelijk, zooals er hier geklapt wordt. De baron en nog drie, vier heeren spelen baas op de gemeente. Een ander mag niets zeggen. Wie eens durft tegen spreken, deugt niet. Nu komt er een jonge dokter. Hij bewijst, dat hij niet zal kruipen voor de meesters. Hij wil vrij en onafhankelijk zijn werk doen. En ge spreekt al van hem weg te jagen.

— Hij moet zeker allerlei nieuwe dingen invoeren? snauwde Villers.

— Wat bedoelt ge met nieuwe dingen? Dat het armengeld rechtvaardiger verdeeld zou worden? Dat niet alleen eenige lieve vriendjes alles aan de gemeente mogen leveren? Dat de baron en de groote landbouwers wat hooger loonen betalen aan de zwoegers? Dat er ook eens een paar lantaarns gezet worden langs de wegen, die naar de gehuchten van arme menschen leiden, en men

die fatsoenlijk bestraaf? Ha, zulke nieuwigheden zou ik ons dorp toewenschen!

— Natuurlijk, natuurlijk! We moeten ruziemakers hebben, he! schreeuwde de oude dokter.

— Och, toe, laat ons over die kwesties zwijgen! stelde de secretaris voor. Alles gaat goed op ons Lover.

— Maar dan moeten we dien verwaanden aap uit Gent weg jagen! beweerde Villers. Hij beledigt mij door hier te komen wonen. Hij zal gezegd hebben: « Ik werk er dien ouden zatlap uit ».

De geneesheer sprak niet eerbiedig van zich zelf; hij wist wel hoe de menschen over hem praatten. Maar als hij bedronken was, zooals nu, gaf hij er niet om.

Hij raasde nog wel een uur voort over den jongen Verloo uit Gent, terwijl hij zijn kan wijn ledigde.

Een man kwam haastig binnen geloopt.

— Is de dokter hier? vroeg hij. O, ja, vervolgde hij, daar zit hij. O, kom als 't u belijft seffens mee! Mijn zoon was al heel den dag niet wel en nu is hij flauw gevallen. We weten niet, wat hem scheelt, maar zijn erg ongerust.

Villers keek den man met verdwaasde oogen aan.

— Ha, 't is Baltens Boone, zei hij. En ge woont aan den Boschkant, he?

— Ja, dokter... O, kom toch mee... René moest eens dood gaan.

— Wat heeft hij?

— Hij klaagt al den heelen dag van pijn in het hoofd.

— Moet ge mij daarvoor roepen, ezel! Bind hem een kouden doek over zijn kop of geef hem een poeder! Peinst ge, dat ik de knecht ben van al die zagemenschen van den Boschkant. Ik moet er meesteren op kosten van de ziekenkas en ja, dan roepen ze me voor elke kleinigheid.

— Maar dokter, onze jongen is flauw gevallen! herhaalde de angstige vader.

— Wasch hem met azijn! Ik nu nog naar den Boschkant rijden! Dat ziet ge van hier! Gij ginder moogt lui zijn, maar ik moet altijd draven, he!

— O, dokter, heb medelijden!

— Vraag thuis aan den knecht poeders voor hoofdpijn... geef er uw zoon een en na een uur nog een! En laat me nu gerust!

Nu werd Baltens Boone opeens woedend.

— Als het voor een rijken pachter was, die goed kan betalen, en waar ge twee, drie druppels genever krijgt, zoudt ge seffens opvliegen! sprak hij heftig. Maar arme menschen tellen niet mee!

— Baas Frans, smijt dien onbeschaamderik buiten! tierde Villers.

— 't Is een schande, dat zoo'n dokter mag bestaan, hernam Boone.

— Moet ik u op uw snuit slaan, schavuit! raasde Villers.

Maar nu stond Loonens, de handelaar, op.

— Kom, Baltens Boone, zei hij, ik zal u naar Baslare voeren, en we zullen daar den dokter halen. Dat is niet ver.

— Onderkruiper! riep Villers tot Loonens. Nu toont ge wie ge zijt.

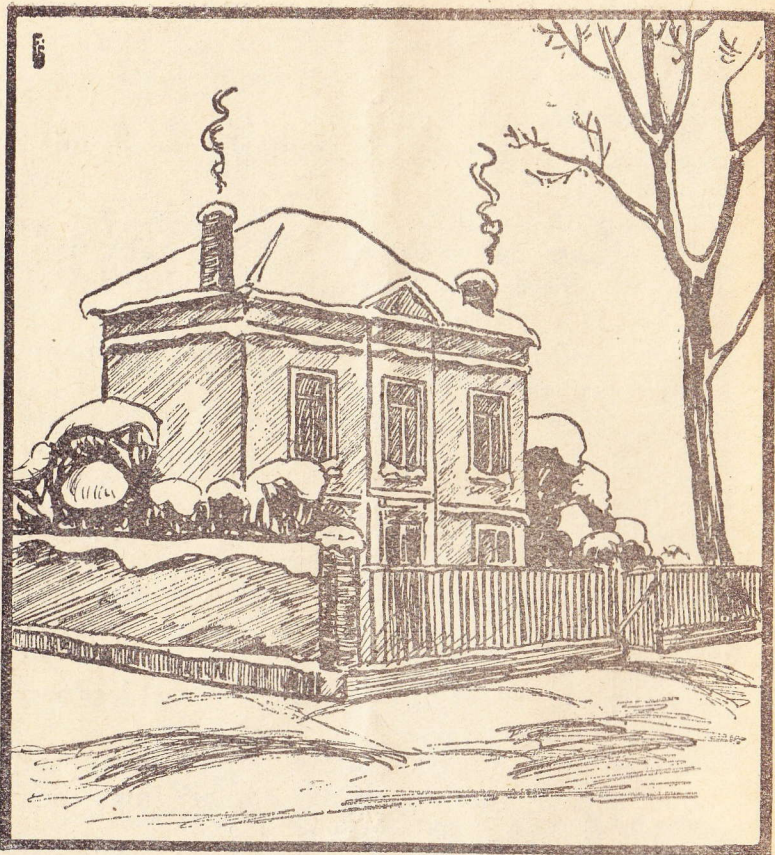
Maar de brave man, die medelijden had met den Boschanter, antwoordde niet meer en vertrok.

Villers vroeg nu om bier.

— Ik zal dat volk eens leeren, dat ze me niet voor alle bagatellen moeten roepen! zei hij. Zeer in den kop... 't is belachelijk daarvoor een dokter te halen. Die jongen heeft zeker te veel pinten gedronken. Ha, Verloof zal me nog veel last aan doen, maar we jagen hem weg!

Een half uur later waggelde Villers naar huis. En de anderen zeiden, dat hij soms toch wel te ruw en te nalatig was!

Den volgenden morgen hoorde de secretaris vertellen, dat de zoon van Baltens Boone een ernstige hersenziekte had, en de dokter van Baslare nog denzelfden avond, een geneesheer uit

Het Lindenhuis.

Gent ontboden had voor het onderzoek der kwaal.

— Ja, we kunnen hier wel een beteren dokter gebruiken, dacht de secretaris. Maar ik heb weinig te vertellen en moet springen, zooals de baron-burgemeester fluit. En hij beschermt Vilers, die hem helpt de menschen braaf en gehoorzaam te houden. Nu, ik laat den boel draaien.

II.

Gaston Verlooo was een jonge dokter, maar had gedurende eenige jaren in verscheidene hospitalen van België en het buitenland gediend en er zeer veel geleerd. Hij zou in een stad wel spoedig veel klanten gewonnen hebben, maar voor den gezondheidstoestand van zijn vrouw wilde hij liever op den buiten wonen. Hij vernam welke ellendige toestanden er op geneeskundig gebied te Lover bestonden en besloot zich daar te vestigen.

Een week na hetgeen we hiervoren vertelden, woonden dokter Verlooo en zijn vrouw Augusta in het Lindenhuis, een flinke woning.

't Had gesneeuwd, en de heele streek lag in haar blank winterkleed.

Gaston Verlooo had brieven geschreven, om allerlei geneesmiddelen, poeders, verbandmiddelen en zoo meer te bestellen. Augusta was uit

geweest en kwam dadelijk opgewonden bij haar man. Ze had zich zelfs den tijd niet gegund, haar mantel uit te doen.

— O, Gaston, zei ze, wat is het hier toch voor een dorp! Twee heeren spraken me aan en zeiden, dat ge niets zoudt te doen krijgen. Terwijl ik naar hen luisterde, kwam een oude man uit een huis geloopt. Het bleek, dat het die dronkaard, dokter Villers was. Hij keek woedend naar me en zei toen, dat gij een verwaande aap zijt, en hij ons weg zou jagen! We hadden ons hier niet mogen vestigen. We meenden zeker, dat hij een versleten sukkelaar was, maar hij kende meer den tien geneesheeren als gij. Zoo was hij bezig. Er kwamen nog andere menschen en ze stonden grinnikend te luisteren. 't Was percies, of ze me allemaal eens flink wilden beledigen.

— Arm vrouwtje, wat zult ge geschrokken zijn, sprak Gaston Verloo. Ja, ik weet het al, dat ik bij zekere heeren niet welkom ben. Maar ik ben niet bang van hen. Laat ze doen! Ik zal door mijn werk toonen, dat ik mijn vollen plicht wil doen, en schelden en razen vermag daartegen niets. Een beetje moed en geduld!

— Ze zouden blij moeten zijn, dat er eindelijk eens een andere dokter komt!

— Velen zijn ook tevreden, maar ze mogen dat niet dadelijk toonen. Er heerscht hier veel

dwang. Gij kent de toestanden niet op sommige dorpen, waar een paar heeren baas spelen en dan elken vreemdeling wantrouwen en vreezen. Ik weet, dat ik in den eersten tijd veel moeilijkheden zal hebben! Och, ik geef er niet om, ik ben jong en sterk.

Dokter Verloo zag er een wilskrachtige man uit. Hij behoefde vooreerst niet veel te verdienen, om te kunnen leven. Hij had van zijn ouders een groot kapitaal geërfd. Neen, hij zou niet wijken voor menschen, die zich tot zijn vijanden verklaarden, al had hij hun nooit iets misdaan.

Gaston stelde Augusta gerust.

Hij wilde toch hoffelijk zijn, en in den namiddag begaf hij zich naar het kasteel, om zich voor te stellen aan baron Leon van Biesdale. Deze edelman, zestig jaar oud, was zeer trotsch. Hij had altijd baas gespeeld op de gemeente, zooals vroeger zijn vader en grootvader het deden. Hij kon het doen, omdat hij veel hoeven en huizen bezat. En och, de menschen waren zoo gewoon hem naar de oogen te zien.

Baron van Biesdale zat met streng gelaat in een warme kamer, toen de knecht Gaston Verloo binnen leidde.

— Mijnheer de baron, ik ben dokter Verloo, en ik deel u mee, dat ik me hier gevestigd heb, zei de bezoeker.

Van Biesdale gaf hem geen hand en snauwde zeer onbeleefd:

— Ge komt te laat! Ge hadt mij moeten bezoeken, eer ge het Lindenhuis huurdet.

— Ik heb door den secretaris kennis gegeven aan het gemeentebestuur van mijn voornemen, en zoo mijn plicht vervuld.

— Ge moest me gevraagd hebben, of ik het goed vond.

— Maar mijnheer de baron, ik ben toch een vrij man. Uw houding verwondert me.

— Ik kan u nu mijn bescherming niet meer geven.

— Die vraag ik ook niet.

— O, ge wilt u hier tegen mij stellen?

— Ik mij tegen u stellen?

— Ja, ja, de menschen opstoken tegen mijn gezag, nieuwigheden invoeren.

— Meent ge, dat het mijn plan is te trachten burgemeester te worden in uw plaats? Ik ben dokter en zal me alleen aan mijn vak wijden.

— Ik verstop het niet, dat ik u zal tegen werken. We hebben hier een bekwamen dokter, die al veertig jaar op de gemeente werkt.

— Een man, die drinkt en de zieken dikwijls verwaarloost! Maar zelfs, als dit niet zoo was, is er hier toch plaats voor twee geneesheeren. Op andere gemeenten zijn er soms wel

drie of vier. Maar, ge ontvangt me onbeleefd en ik ben niet van plan mijn besluit, om hier te wonen, voor u te verdedigen. Nog eens, ik ben een vrij man.

Verlooe groette en vertrok.

— Wat is me dat voor een despoot! bromde hij, toen hij door de wijde gang stapte.

Een statige dame kwam uit een zijkamer en vroeg:

— Zijt gij de nieuwe dokter?

— Ja, mevrouw.

— Ik ben barones van Biesdale, en heb met vreugde vernomen, dat ge op ons dorp zijt komen wonen! O, dokter, er is hier zoo veel te doen! Verander de toestanden in kleine huizen en hutten! God zegene uw werk! Stoor u niet aan vijandschap. Mijn man oordeelt verkeerd over u, maar hij zal wel veranderen. Houd vol!

Minzaam gaf de vriendelijke barones Gaston Verlooe de hand. Zij was heel anders van karakter dan haar echtgenoot.

Verlooe bezocht nog enkele voorname heeren van het dorp. Sommigen waren vriendelijk, anderen koel; Vervake, de rentenier, toonde zich onbeleefd. Hij was het, die met den secretaris, Augusta beleedigd had. Gaston zei Vervake eens flink de waarheid.

— Ge zult het hier niet lang trekken, sprak de

domme rentenier, die schepene was en altijd knikte, zooals de baron het wenschte.

's Avonds vertelde Gaston zijn wedervaren aan Augusta.

— Maar hoe kan de baron een dronken dokter voorspreken? vroeg zij.

— De baron is bang voor elken vreemdeling met nieuwe gedachten. Hij vreest, dat ik hier een nieuwe partij zal stichten tegen hem. Er is op zooveel gemeenten heftige ruzie en ze noemen dat politiek, maar ik zal me daarmee niet bemoeien.

Den volgenden dag reeds werd Verloo voor zieken gehaald. Er waren nog dorpelingen en landbouwers die zich niet aan den baron en zijn vrienden stoorden. Spoedig spraken velen met lof van hem. De nieuwe dokter was vriendelijk, en kon de zieken zoo bemoedigen.

Arme lieden, voor wie de gemeente geneeskundige zorgen betaalde, mochten Verloo niet halen. Die moesten van den baron-burgemeester voort doen met Villers. Toch betrad Gaston ook schamele hutten, waar zieke kinderen waren; hij vroeg geen geld. Hij verzorgde de kleinen en gaf goeden raad voor de voeding, de verluchting der kamers en zoo meer. Ja, er was hier veel te verbeteren.

En o, schande, dat werd hem kwalijk genomen.

Zekeren dag ontmoette hij dokter Villers.

— Jonge aap, ge komt hier den stiel bederven! schreeuwde deze als een ruwe onbeschofterik. De menschen voor niets helpen...

— Als er nood is, ja! antwoordde Gaston Verloo rustig.

— En kwaad spreken van mij!

— Dat heb ik nooit gedaan.

— Ge liegt!

— Ik zal niet met u twisten; ik ken mijn plicht.

— Uw plicht! Was te Gent gebleven, onnoelaar. Ge fleemt de arme menschen, om ze dan later op te stoken tegen den baron. Ja, ik heb u wel in de gaten! Ge zoudt zelf burgemeester willen worden. Zoo zijn die eierzuchtige fliereflaais uit de stad. We zullen u hier weg jagen.

— Gegroet! hernam Verloo en hij stapte verder.

— Mij niets van al die gemeenheid aantrekken, zei hij bij zich zelf.

Maar de laster werkte.

Op een dag in December werd Verloo bij een landbouwer, Claas, geroepen, die plotseling erg ziek was geworden, en den volgenden morgen op sterven lag. Hij had veel broers en zusters op het dorp. Deze kwamen verschrikt naar de hoeve. Ze liepen om Villers. Die wist immers toch meer dan zoo'n jongen geneesheer.

Villers verscheen en onderzocht den kranken landbouwer. Hij vroeg dan welke medicijnen Verloo gegeven had. Hij rook aan het fleschje.

— Alles mis, zei hij. De domme aap heeft geheel verkeerd gemeesterd. Er is niets meer aan te doen. Claas moet sterven!

Allen jammerden, doch Villers hield vol, dat de toestand hopeloos was.

— Gisteravond had ik Claas kunnen redden, beweerde hij. Nu is het te laat. De ziekte is in den nacht te erg geworden. Dat komt er van, als ge met zoo'n broekventje voort wilt doen.

Een half uur na Villers kwam Verloo. Maar een broer van Claas trad hem al aan de deur tegemoet.

— Trek er van door! schreeuwde hij nijdig. Zijt gij een dokter? Ge kent er niets van!

— Maar wat is er gebeurd? vroeg Gaston ontsteld.

— Ge hebt mijn broer mismeeusterd!

— Wie beweert dat?

— Dokter Villers!

— Dan liegt hij!

— Toe, met al uw woorden hebben we niets te maken. Toon ons uw hielen! Ze moesten u van de gemeente jagen.

Vrouw Claas kwam ook aan de deur en zei,

dat Verloo niet meer binnen mocht. Droevig stapte Gaston heen.

Claas werd bediend en stierf in den namiddag. Zijn dood wekte groote opschudding, bij dit haastig sterfgeval. Overal waar Villers kwam, beweerde hij, dat de landbouwer door de schuld van Verloo gestorven was. En 's avonds in « De Kroon » voer hij weer hevig over den nieuwen geneesheer uit.

Velen geloofden hem. Anderen twijfelden misschien wel, maar werden toch ook bang. En denzelfden dag nog, kreeg Verloo verscheidene briefjes, waarin men hem verzocht niet meer te komen.

— O, ik word belasterd, zei Gaston droevig tot zijn vrouw.

Even later belde de handelaar Loonens aan, de eerlijke man, die niet aan het gekonkel mee deed.

— Dokter, zei hij, het is een schande wat er gebeurt.

En hij vertelde, hoe Villers Verloo beschuldigde door onbekwaamheid den dood van Claas veroorzaakt te hebben.

— Hij liegt, sprak Gaston. Ik heb gisterenavond vrouw Claas aangeraden haar man dadelijk naar Gent te laten vervoeren voor een operatie. Zij en hij zelf wilden er niet van hooren, al waarschuwde ik ze dringend voor het gevaar.

Ik kon dan niets anders meer doen dan wat te geven om de pijn in de ingewanden te verzachten.

— Klaag Villers aan voor laster! zei Loonens.

— O, dan liegt hij alles af en de getuigen zouden niet durven spreken. Ze vreezen den baron.

Eensklaps hoorde men lawaai voor het hek. Eenige gemeene lieden, door Villers opgestookt, kwamen roepen en tieren. Luid schreeuwden ze het uit, dat Verloo een moordenaar was. Gusta beefde van angst. Maar moedig stapte haar man naar buiten. Hij beefde van verontwaardiging.

— Menschen, luistert ook eens naar mij! riep hij.

— Daar is hij! Ha, hij durft zich nog vertoonen! Dat is de vent, die zegt, dat onze huizen te vuil zijn, en we als varkens leven! Jaag hem terug naar Gent! Hij heeft Claas vermoord!

Zoo klonk het woest dooreen, en op een afstand stonden Villers, de secretaris en Vervake te lachen.

— Menschen, luistert dan toch! herhaalde Verloo. Claas is niet door mijn schuld gestorven. Ik zei hem gisteren, dat hij door een operatie gered kon worden. Hij wilde er niet van hooren.

Maar gejoel en gejouw overstemden zijn woorden. Loonens was ook naar buiten gekomen, om zoo noodig Verloo te beschermen.

— Keer terug in huis, zei hij. Het helpt toch niet.

— Lafaards! riep Gaston toen, en nijdig ging hij naar binnen.

De bende droop dan af.

— O, laat ons uit dit akelig dorp weggaan! smeekte Gusta. Ze maken ons hier het leven onmogelijk. Zelfs het goede, dat ge voor arme menschen doet, leggen ze verkeerd uit.

— Neen, ik wijk voor geen honderd barons of Villers, sprak Verloo. Ik blijf op mijn post.

Er volgden nu treurige dagen. De nieuwe dokter werd in zijn eer belasterd. Hij sprak Villers daarover aan.

— Trek rap naar een andere gemeente, waar ze uw dommigheden nog niet kennen! schimpte de dronkaard.

En wat kon de arme Gaston doen? Openlijk beschuldigde men hem niet meer, maar hij had weinig te doen. Alleen in zekere arme huizen was hij nog welkom.

De baron verbood echter aan zijn pachters

en werklieden de hulp van Verloo in te roepen.

Villers beweerde in « De Kroon », dat de « Gentsche aap » wel rap zijn matten zou oprollen.

III.

't Was Januari geworden. Op een avond kreeg baron van Biesdale hevige pijn in de ingewanden. Verschrikt zond zijn vrouw om dokter Villers. Een knecht haalde den ouden man uit « De Kroon ». Villers rook naar wijn, toen hij op het kasteel aankwam. Onderdanig verscheen hij voor den baron. Hij stelde eenige vragen en beweerde, dat de krankheid een gevolg was van slechte spijsvertering. De knecht moest mee om een geneesmiddel. Maar tegen tien uur werd de pijn nog veel heviger. De baron lag krimpens op zijn bed.

— Ik zal om dokter Verloo sturen, sprak de barones. Ik heb al dikwijls te Gent gehoord, dat hij zeer bekwaam is. En den laster van Villers geloof ik niet.

— Ja, laat hem roepen! kermde de baron in zijn smart. Zoo houd ik het niet langer uit.

Gaston wist niet, wat hij hoorde, toen een bediende van het kasteel hem verzocht dadelijk

mee te gaan naar den baron. Hij aarzelde geen oogenblik.

De barones wachtte in spanning op hem. Ze vertelde, wat Villers beweerde had.

— O, dokter, help me toch! smeekte de baron, toen Gaston op de slaapkamer verscheen.

De trotsche edelman was in al zijn smart klein geworden.

Verloo onderzocht hem, en na eenigen tijd zei hij:

— Baron, het is een ernstig geval van blindendarmontsteking, juist als destijds bij Claas. Ik moet u onmiddellijk naar Gent overbrengen voor een operatie. Daardoor alleen kunt ge gered worden.

— Is er geen ander geneesmiddel? kreunde van Biesdale.

— Neen! En laten we geen tijd verliezen. Ik waarschuw u... het is hoog tijd in te grijpen. Ik kan nu alleen de pijn wat verzachten, maar dat is geen redding.

— We moeten dan dezen raad volgen! sprak de barones.

Dadelijk werden de noodige maatregelen genomen. Verloo zond een boodschap naar Augusta en vergezelde den baron en de barones in een rijtuig naar Gent, een tocht van drie kwartier.

De jonge dokter had een kliniek aangewezen. Hier aangekomen, verklaarde een professor, dat Verloo volkomen gelijk had. De baron kon alleen het leven behouden indien hij onmiddellijk geopereerd werd.

IV.

Den volgenden morgen kreeg Villers bijna een beroerte, toen de secretaris hem zegde:

— De baron is gisterenavond laat nog te Gent geopereerd geworden van blindendarmontsteking. Toen gij op het kasteel geweest zijt, heeft men Verloo gehaald. En die liet den baron seffens naar de stad voeren.

Even bleef Villers sprakeloos.

— Die jonge aap is gek! riep hij dan uit. Hij zal ook den baron vermoorden evenals Claas.

— Neen, neen! Ik ben al op het kasteel geweest, en heb er met de barones gesproken. De professor en andere geneesheeren te Gent zeiden, dat Verloo heel juist gezien had, en door zijn rappe beslissing den baron gered heeft, die anders in den nacht zou gestorven zijn.

— Dat kan niet!

— Toch is het zoo. Ze hebben het immers bij de operatie gezien. Ze is goed gelukt. En vriend, bij Claas was het juist hetzelfde. Maar

die wilde van geen operatie weten en is dan overleden.

— Allemaal zottepraat, hield Villers vol.

— Het zal hier veranderen met dokter Verloo! hernam de secretaris.

Spoedig was het dorp van het nieuws vervuld. Menschen kwamen bij elkaar, om het te bespreken. En toen dokter Verloo door het dorp ging om een zieke te bezoeken, werd hij door iedereen gegroet.

Villers kwam 's avonds dronken in « De Kroon ».

— O, dat dom volk hier! zei hij nijdig. Nu is het of Verloo mirakelen kan doen, omdat hij gisterenavond den baron naar Gent heeft gezonden. Toen ik op het kasteel kwam, was de baron ongesteld; hij werd erger. Dat kon ik niet voorzien. En dan werd Verloo geroepen. Hij wist geen raad. Hij liet den baron naar Gent brengen, om er van af te zijn. En ja, daar heeft een professor vastgesteld, dat het blindendarmontsteking was.

— Dat had Verloo bij zijn eerste onderzoek al gezegd, beweerde Loonens, de handelaar.

— Gij waart er zeker bij! schimpte Villers.

— Neen, maar ik weet het toch. En de nieuwe dokter is ook door de familie van Claas en anderen belasterd geworden.

— Wat kent zoo'n jonge man van het vak!

Villers vond nu geen bijval. Loonens zou niet verder met hem redetwisten. Immers als de drank is in den man, is de wijsheid in de kan. De rentenier Vervake verdedigde den ouden dokter niet meer.

Villers raasde door tot hij, heen en weer zwaaiend, naar huis ging. Hij had vandaag meer gedronken dan anders, zoogenaamd om zijn ergernis te verjagen.

IV.

Na drie weken keerde baron van Biesdale genezen uit de kliniek terug. Op een Zondagnamiddag riep hij de dorpelingen samen in de groote zaal van zijn kasteel. Nieuwsgierig gingen de menschen er heen. Dokter Villers bleef echter weg. Verloo en zijn vrouw zaten naast den baron en de barones.

— Vrienden, zei de baron, ik heb drie weken in een kliniek gelegen, en daar veel over mijn leven kunnen nadenken. God heeft mij de gezondheid terug gegeven. Ik ben dikwijls onrechtvaardig geweest jegens mijn pachters en ook jegens arbeiders. Dat zal veranderen. Ik schaam me, dat ik een jongen, liefdadigen dokter tegengewerkt heb, toen hij zich in onze gemeente vestigde. Ware mijnheer Verloo niet naar ons dorp gekomen, dan zou ik hier niet meer

voor u staan. Hij heeft dadelijk vastgesteld aan welke kwaal ik leed en me naar Gent laten vervoeren, toen er geen tijd meer te verliezen was. Aldus werd ik door een operatie gered. Den volgenden morgen zou het te laat geweest zijn. Ik heb ook het geval van Claas onderzocht. Dokter Verloo had eveneens door een operatie dringend noodzakelijk geoordeeld. Claas wilde niet naar hem luisteren en zoo is hij gestorven. Het is dus niet waar, dat mijnheer Verloo hem verkeerde medicijnen had gegeven. We hebben den nieuwen dokter dan belasterd. En nu verklaar ik gaarne, dat zijn komst een zegen is voor ons dorp en er hier veel op gebied van gezondheids-toestanden moet veranderen. Ik zal dokter Verloo helpen, als hij voor de armen en de eenvoudigen werkt, als er in mijn huizen en op mijn hoeven meer lucht en licht moet zijn, als zwakke moeders en kinderen verkloekende mid-delen noodig hebben.

De baron wendde zich tot Verloo, gaf hem de hand en zei:

— Vergeef ons, wat we misdaan hebben tegen u!

Al de menschen klaptten in de handen. En het was voor Gaston een zeer gelukkige dag. Hij dankte hartelijk voor deze genegenheid.

— Zijn eer is hersteld, zei de rentenier Vervake.

— Die eer is nooit door hem zelf geschonden geweest, beweerde Loonens.

Dokter Villers hoorde dit alles in « De Kroon », en dronk weer van nijd en erger-nis.

V.

Dokter Verloo kreeg het zeer druk, maar nooit was hij ongeduldig. En zijn vrouw hielp hem. Ze bezocht de hutten en gaf goeden raad en hulp aan moeders. Dokter Verloo wilde niet alleen ziekten genezen, maar ook ziekten voorkomen. Er moest meer lucht in de kleine huizen komen.

Veel dier woningen behoorden aan den baron, die woord hield en er veranderingen aan liet toebrengen, zoodat grooten en kleinen betere slaapplaatsen kregen. Dokter Verloo streed vooral tegen de vreeselijke tering, die in bedompte kamertjes woedde, zonder dat de menschen het wisten. De nieuwe geneesheer hield vergaderingen, waarop hij over die kwaal en andere ziekten sprak, en raad en voorlichting gaf.

Villers lachte daarmee.

— Die jonge aap wil van al de arbeiders geleerden maken, zei hij in zijn dronkenmansklap.

Zoo ging een jaar voorbij.

Op een avond werd Verloo bij den ouden dokter geroepen. Deze was in dronken toestand zoo erg gevallen, dat hij verscheidene wonden had. Hij merkte zelfs niet, dat Verloo hem verbond. Villers had geen vrouw meer en was kinderloos. Eenzaam lag hij op een groote kamer, al zorgde zijn huishoudster goed voor hem.

Den volgenden dag kwam Verloo weer bij den ouden geneesheer.

— 't Is met mij gedaan, zei Villers. Ik zal het niet lang meer maken. En eindelijk wil ik eerlijk zijn. Ik heb u aan het werk gezien, en al schold ik op u, toch schaamde ik mij. Vroeger had ik zulke schoone gedachten als gij. Maar ik begon te drinken. En ik dronk meer en meer. De drank is een duivel. En ik streed er niet meer tegen. Ik wedr als een beest, ja, dat beken ik. Jonge vriend, werk voort! Laat u nooit meesleuren in dorpskrakeel. Verhef u boven de kleingeestige ruzie. Blijf alleen dokter! Ge hebt een prachtige taak. God vergeve mij mijn plichtsverzaking! Ik heb wel zieken bezocht, maar nooit iets gedaan, om de onwetenden te verheffen.

Gaston luisterde ontroerd toe. Villers leefde nog eenige weken. Berouwvol stierf hij.

Verloo werd door ieder geacht en bemind. En hij heeft, gesteund door zijn vrouw, veel verbeteringen doorgevoerd.

Nog werkt hij op die wijze voort. Hij blijft op de hoogte van de ontdekkingen in de geneeskunde. Hij zorgt voor achterlijke kinderen, dat ze een voor hen bestemde school in de stad kunnen bezoeken.

En ja, zulk een dokter is een zegen voor een gemeente

EINDE.

Lees het volgend boekje:

DE REDDER VAN DEN KONING